

Program poradenských služeb ve škole – strategie předcházení školní neúspěšnosti

Program poradenských služeb ve škole – strategie předcházení školní neúspěšnosti

Standardní činnosti výchovného poradce

Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikany a dalším projevům rizikového chování.

Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

- koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
- základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
- individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem,
- poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků ve spolupráci s třídním učitelem,
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
- zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek,
- poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.

Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.

Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.

Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.

Metodické a informační činnosti

Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:

- v otázkách kariérového rozhodování žáků,
- s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
- s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
- v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.

Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.

Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.

Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.

Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.

Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Poradenské činnosti

Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.

Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Se žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje v rámci Školního poradenského pracoviště výchovný poradce. V úzké spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogy zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé pravidelně vyhodnocují prospěch žáků ve třídách, aby tak včas reagovali na jakoukoliv nežádoucí změnu. Objeví-li se podezření na školní neúspěšnost, předávají informaci výchovnému poradci, je zjišťována příčina zhoršení prospěchu, jsou bezodkladně informováni rodiče a je vypracován Plán podpůrných opatření.

V případě potřeby či zájmu nabízí škola zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s PPP, SPC.

Výchovný poradce sleduje plnění plánu pedagogické podpory, ve spolupráci s třídními učiteli průběžně hodnotí jeho úspěšnost.

Standardní činnosti ostatních pedagogů

Diagnostika a depistáž

Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, zejména stimulačního, nebo intervenčního programu.

Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.

Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení plánu pedagogické podpory v rámci školy a mimo ní stanovení druhu, rozsahu, frekvence, a trvání intervenčních činností.

Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků, pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.

Screening, ankety, dotazníky ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

Participace na kariérovém poradenství - volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.

Standardní činnosti školního poradenského pracoviště

Standardní činnosti poradenských pracovníků školy zahrnují služby, které jsou poskytovány žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Podmínkou pro poskytnutí školní poradenské služby nezletilému žákovi je informovaný souhlas jeho zákonných zástupců. Souhlasu zákonného zástupce není třeba v případech, kdy je ohroženo duševní nebo tělesné zdraví žáka nebo osob v jeho okolí a v případech, kdy soud požádá o psychologické vyšetření žáka.

Časová dostupnost poradenských služeb

Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, učitele a rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb. Denní doba poskytování poradenské služby se řídí charakterem této služby a potřebami žáků, rodičů a učitelů.

Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenská pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňovány v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Práce s informacemi a daty o žácích se řídí také vyhláškou č. 116 ze dne 15. dubna 2011, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Program pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považujeme žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a žáky se sociálním znevýhodněním.

Zdravotně postižení jsou žáci s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, se souběžnými postiženími více vadami, autismem a vývojovými poruchami učení nebo chování.

Zdravotně znevýhodnění jsou žáci zdravotně oslabení např. dlouhodobou nemocí, úrazem nebo lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálně znevýhodnění jsou žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, žáci ohrožení sociálně patologickými jevy, žáci, kterým byla nařízena ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo žáci s postavením azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

Konkrétní formy práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- snažíme se vývojové poruchy učení zachytit co nejdříve
- úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou a rodiči
- vytváříme individuálně-vzdělávací plán vycházející z konkrétních potřeb žáka
- pravidelně hodnotíme efektivitu vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu, přínos a osobní posun dítěte
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka a tím podporujeme jeho poznávací motivace k učení
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka
- při klasifikaci přihlížíme k vývojové poruše žáka

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Se žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje v rámci Školního poradenského pracoviště výchovný poradce. V úzké spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogy zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé pravidelně vyhodnocují prospěch žáků ve třídách, aby tak včas reagovali na jakoukoliv nežádoucí změnu. Objeví-li se podezření na školní neúspěšnost, předávají informaci výchovnému poradci, je zjišťována příčina zhoršení prospěchu, jsou bezodkladně informováni rodiče a je vypracován Plán podpůrných opatření.

V případě potřeby či zájmu nabízí škola zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s PPP, SPC.

Výchovný poradce sleduje plnění plánu pedagogické podpory, ve spolupráci s třídními učiteli průběžně hodnotí jeho úspěšnost.

Podpůrná opatření

Postup v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka.

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Vzor plánu pedagogické podpory je uveden v příloze č. 3 k této vyhlášce.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Postup před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Ředitel školy určí ve škole pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí škola bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával.

Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít žák nebo jeho zákonný zástupce také na základě svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu.

Program pro rozvoj žáků mimořádně nadaných a talentovaných

Vymezení pojmu nadaný žák

Nadanými žáky rozumíme žáky, kteří se liší v lehkosti učení, v kvalitě, s jakou zvládají činnosti v oblasti svého nadání a výsledcích. Snadno a rychle se učí, jsou tvořiví, objevují vlastní cesty řešení problému. Mohou však

mít problematický vztah k autoritám, problémy s přizpůsobivostí apod., proto se výkyvy v chování snažíme usměrňovat s pedagogickým taktem, avšak důsledně. V rámci výchov, třídnických hodin, vrstevnických programů apod. vedeme děti k vzájemné toleranci, rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k ochotě pomáhat slabším. Zařazení nadaných dětí do vzdělávání vyžaduje náročnější přípravu učitele a zvýšenou motivaci dětí.

Konkrétní formy práce s žáky mimořádně nadanými a talentovanými

Program pro rozvoj žáků mimořádně nadaných a talentovaných

Vymezení pojmu nadaný žák

Práce s nadanými žáky je legislativně vymezena těmito dokumenty:

1. Školský zákon č. 561/2004 Sb., ve znění novely č. 82/2015 S.
2. Vyhláška č.27/2016 Sb. O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Nadanými žáky rozumíme žáky, kteří se liší v lehkosti učení, v kvalitě, s jakou zvládají činnosti v oblasti svého nadání a ve výsledcích. Snadno a rychle se učí, kladou otázky, mají neobvyklé nápady, jsou tvořiví, využívají informace, dělají závěry, objevují vlastní cesty řešení problému, pracují samostatně. Mohou však mít problematický vztah k autoritám, problémy s přizpůsobivostí apod. (viz přílohy 1 a 2).

Práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky zajišťuje výchovný poradce, jehož činnost se zaměřuje na následující oblasti:

1. vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími vyučujícími
2. nabídka práce v zájmových kroužcích, ZUŠ
3. nabídka účasti v olympiádách a soutěžích
4. seberealizace žáků při práci na projektech
5. možnost prezentace talentu před ostatními spolužáky i veřejností
6. spolupráce školy se specializovanými pracovišti (PPP, SPC, apod.)
7. administrativní činnosti spojené s prací nadaných a mimořádně nadaných žáků
8. kariérové poradenství.

Konkrétní formy práce s žáky mimořádně nadanými a talentovanými

- snaha o včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků
- vzájemná spolupráce a informovanost pedagogů v této oblasti
- spolupráce s rodiči se snahou je získat pro podporu rozvoje talentu i v domácím prostředí
- usilování o to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel, pěstování tolerance a ochoty pomáhat při práci žákům méně nadaným nebo s menším zájmem o učení
- vnitřní diferenciaci ve vyučování – zvládání složitějších úkolů

Výchovný poradce:

Mgr. Ivana Šestáková

Konzultační hodiny:

pondělí 7:30 – 8:30 (po osobní, telefonické nebo písemné domluvě)

Místo:

kancelář zástupce ředitele školy

Vyhotovila: Mgr. Ivana Šestáková

Datum: 4.9. 2023

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ②
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA
a MATEŘSKÁ ŠKOLA LEDENICE
Náměstí 88
razítka a 373 11 Ledenice